

RAVON Werkgroep Ringslangen Zuid-Holland

Op diverse plaatsen in Zuid-Holland is het voorkomen van ringslangen bekend. Zo komen populaties voor in onder andere Reeuwijk, Alphen aan den Rijn, de Krimpenerwaard en Gouda. Naast deze bekendere populaties worden er ook elders in de provincie ringslangen gezien. In Boskoop en Leiden duiken met enige regelmaat ringslangen op en er zijn aanwijzingen dat zij ook rond Rotterdam en Delft voorkomen of voorkwamen. Hoewel er in Zuid-Holland archeologische vondsten uit 5500-5000 v.Chr. en waarnemingen uit het begin van de 20^e eeuw bekend zijn, lijkt een belangrijk deel van de huidige populaties voort te komen uit uitzettingen die soms meer dan 70 jaar geleden hebben plaatsgevonden. Of de soort ten tijde van de uitzettingen in Zuid-Holland nog van oorsprong voorkwam is onderwerp van discussie. Hoe dan ook, het is inmiddels duidelijk dat ringslangen zich prima thuis voelen in ons huidige gecultiveerde polderlandschap en een vaste vertegenwoordiger is van de Zuid-Hollandse fauna. Ondanks dat populaties in Gouda sterk onder druk staan, lijken anderen zich zelfs (sterk) uit te breiden.

Hoewel ringslangen erg mobiel zijn en soms op grotere afstand van bekende populaties worden waargenomen, is onbekend hoe de Zuid-Hollandse terreinen precies worden gebruikt. Staan populaties met elkaar in verbinding?, zullen potentiële leefgebieden zoals de Nieuwkoopse Plassen binnenkort gekoloniseerd worden en is aansluiting op Utrechtse populaties vervolgens te verwachten?, hoe migreren ringslangen zich binnen een leefgebied?, komen er wel of niet ringslangen in

Delft en Rotterdam voor?, waar zijn overal ringslangen uitgezet en waar kwamen zij vandaan? Tal van vragen waarop grotendeels nog geen antwoord te geven is. Al deze onbeantwoorde vragen maken onderzoek naar de Zuid-Hollandse ringslangen zo interessant. Om meer zicht te krijgen op al deze vragen, hebben we een de RAVON Werkgroep Ringslangen Zuid-Holland opgericht. De doelstellingen van de werkgroep zijn:

- In kaart brengen van de verspreiding van de ringslang in Zuid-Holland;
- In kaart brengen van uitzettingen en indien mogelijk, het achterhalen van de herkomst hiervan;
- Inzicht krijgen in het terreingebruik door ringslangen d.m.v. populatieonderzoek;
- Coördineren van broeihoop gerelateerde zaken (aanleg & controle)

De Werkgroep Ringslang Zuid-Holland hoopt hiermee een belangrijke bijdrage te leveren aan het behoud van deze bijzondere bewoner in onze poldergebieden!

Doe mee!

Waarnemingen

Wij roepen iedereen op om waarnemingen van ringslangen door te geven. Ook waarnemingen uit het verleden zijn waardevol en worden zeer op prijs gesteld, hoe oud dan ook! Waarnemingen kunnen worden doorgegeven via www.telmee.nl of per email aan Richard Struijk (r.struijk@ravon.nl).

Buikpatroon ringslang uit Zuid-Holland
(Foto: Arjan van de Lugt)

Ringslang (Foto: Wendy BachKolling)

Ook zoeken wij mensen die actief waarnemingen willen verzamelen in de omgeving van onderstaande plaatsen. Dit kan dus ruim om de genoemde plaats zijn.

Gouda	Waddinxveen
Moordrecht	Boskoop
Alphen d/d Rijn	Aarlanderveen
Nieuwkoop	Leiden
Rotterdam	Reeuwijk
Driebruggen	

Het verzamelen kan plaatsvinden door middel van veldwerk, maar voor de ringslang zijn interviews meestal nog effectiever. Het ondervragen van o.a. wandelaars, vissers en omwonenden (denk ook aan volkstuincomplexen) levert vaak een schat aan nieuwe informatie op. Voor het verzamelen van waarnemingen via interviews zijn enkele richtlijnen opgesteld. Deze zijn te downloaden op www.slangen.nu. Wil je graag weten waar je

precies kunt gaan kijken bij bovengenoemde plaatsen, neem dan contact op met Richard Struijk.

Broeihopen

Omdat de werkgroep een goed en actueel beeld wil krijgen waar broeihopen voor ringslangen liggen, wordt iedereen verzocht deze informatie door te geven. Meldt hierbij waar ze liggen, vanaf wanneer (jaartal) ze er al liggen en of ze regelmatig worden ververst. Ook horen wij graag of de broeihopen worden gecontroleerd, of er eischalen in zitten en wat de resultaten daarvan zijn. Informatie kan worden doorgegeven aan Cees Vermeer.

Richard Struijk & Arjan van der Lugt & Cees Vermeer

r.struijk@ravon.nl; 024-7410607
lopeslugt@online.nl; 06-100101559
schilder.cvermeer@ziggo.nl; 06-25068527

Wees alert op amfibieënsterfte

DWHC en RAVON vragen hulp bij het in kaart brengen

In 2010 toonde het DWHC (Dutch Wildlife Health Centre, Universiteit Utrecht) in samenwerking met RAVON bij een massale kikkersterfte in een ven in Nationaal Park Dwingelderveld het ranavirus aan als oorzaak. Om het mogelijk voorkomen van ranavirus elders in Nederland in kaart te brengen roepen het DWHC en RAVON uw hulp in. Er worden namelijk nieuwe uitbraken verwacht omdat de voor het virus meest gunstige weersomstandigheden weer aanbreken. Wie sterfte van enige omvang onder amfibieën in de eigen woon-, werk- en/of recreatieomgeving constateert, wordt dringend verzocht dat onmiddellijk te melden via het daarvoor beschikbare meldingsformulier op de website www.dwhc.nl. De mensen van het DWHC nemen dan zo spoedig mogelijk contact met u op om inzending van de dieren te regelen, mits ze nog voldoende vers zijn.

RAVON en DWHC werken zij aan zij in dit project. In overleg met de melder zullen de locaties waar uitbraken plaatsvinden, waar mogelijk, worden bezocht om type water en de daarin levende soorten goed in kaart te brengen.

(Foto: Jöran Janse)